

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Vereniging Jenaplanonderwijs Noord

Februari 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar op 7, 21 en 23 november 2017 uitgevoerd bij het bestuur van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord bevordert de kwaliteit van het onderwijs, zorgt voor verbetering als het nodig is en gaat verstandig met zijn geld om. Het bestuur heeft een meerjarenplan, waarin een vijftal gezamenlijke onderwerpen zijn afgesproken waar de beide locaties 't Vlot en Peter Petersen aan willen werken.

We zien dat de locatie waar we het onderzoek hebben uitgevoerd, werkt aan de gezamenlijke doelen. De kwaliteitszorg is in de praktijk een taak van de directie van de school. Het bestuur bestaand uit betrokken ouders, stelt zich regelmatig op de hoogte van de ontwikkeling op de locaties.

De afgelopen periode zijn de aansturing en organisatie van de school duidelijk verbeterd. Bestuur, directie en schoolteam hebben nu helder voor ogen waar ze aan willen werken. Dit helpt mee om een goed klimaat te krijgen in de school voor het verbeteren van het onderwijs. Een sterk punt in de kwaliteitszorg is de betrokkenheid van de ouders bij de schoolontwikkeling.

De locatie 't Vlot krijgt van ons op de standaarden van het onderwijsleerproces die we hebben onderzocht een voldoende beoordeling. Dit geldt voor de standaarden "zicht op ontwikkeling" en "didactisch handelen". De standaard "veiligheid" hebben we evenals in het vorige inspectieonderzoek (2015) als "goed" kunnen beoordelen.

Wat moet beter?

De school verantwoordt zich in de schoolgids naar ouders

**Bestuur: Vereniging
Jenaplanonderwijs Noord**
Bestuursnummer: 40865

School onder bestuur: Locatie 't Vlot
en locatie Peter Petersen

Totaal aantal leerlingen: 315

BRIN: 01VG

onvoldoende over de leerresultaten en de schoolontwikkeling (art. 13, WPO). Ook het jaarverslag bevat te weinig heldere informatie over de resultaten van het onderwijsleerproces (art. 171, WPO). De code "Goed Bestuur" die de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord wil volgen, is nog onvoldoende uitgewerkt voor de uitoefening van intern toezicht (art. 171, eerste lid, WPO).

Wat kan beter?

Onze belangrijkste aanbeveling voor locatie 't Vlot is om gericht in te zetten op verbetering van het lesgeven. Daarbij denken we allereerst aan het beter afstemmen van de uitleg op verschillen tussen leerlingen, maar ook aan doelmatige instructie, die beter aansluit op de aanwezige voorkennis. Dit geldt niet alleen voor de lessen voor leerlingen uit hetzelfde leerjaar, maar ook voor de lessen aan de hele stamgroep.

't Vlot heeft leerlingen met verschillende achtergronden, waarvan een deel extra hulp krijgt. De school heeft deze leerlingen over het geheel genomen goed in beeld. Voor het taalaanbod is hier nog werk aan de winkel. Het is verder van belang om precies vast te stellen of de leerling met de geboden hulp in en buiten de groep voldoende vooruitgang boekt. Evaluatie, zoeken naar onderliggende oorzaken en bijstelling van de aanpak als doelen niet gehaald worden, kunnen beter.

Het bestuur kan zijn kwaliteitszorg verbeteren door de kwaliteit van het onderwijs scherper in kaart te brengen. Het zou kunnen helpen om de school door deskundigen van buitenaf te laten doorlichten. Een andere invalshoek is goed kijken wat een nieuwe werkwijze oplevert in de prestaties van leerlingen. Met de analyse van de leerresultaten aan de hand van eigen doelen heeft de school inmiddels een start gemaakt.

Vervolg

Het bestuur van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord komt in beginsel over vier jaar opnieuw in aanmerking voor een onderzoek naar bestuur en school.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	7
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	12
4.	Reactie van het bestuur/de directie	14

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuurs/ directieniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur/directie richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij locatie 't Vlot. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het

bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen en docenten en verschillende lessen bezocht. Voor de verantwoording van de precieze inrichting van het onderzoek verwijzen wij naar het onderzoeksprogramma dat voor elk vierjaarlijks onderzoek per bestuur wordt opgesteld.

Ter verificatie van het zicht op de onderwijskwaliteit hebben we de standaard zicht op ontwikkeling geselecteerd, omdat passend onderwijs één van de vijf ontwikkeldoelen is in het nieuwe schoolplan. De standaard didactisch handelen biedt zicht op de uitvoering van geplande afstemming op verschillen tussen leerlingen en daarnaast maakt scholing van leraren in het didactisch handelen onderdeel uit van de beleidsvoornemens. De standaard veiligheid hebben we gekozen, omdat de school de afgelopen jaren bezig is geweest met de implementatie van een preventief programma en haar veiligheidsbeleid heeft geactualiseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatie van de standaarden zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en veiligheid op locatie 't Vlot.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur/directie zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur/directie doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat dit aspect samenvalt met de kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we dit aspect achterwege bij de resultaten van het verificatieonderzoek op 't Vlot.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Zicht op kwaliteit

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

De Vereniging Jenaplanonderwijs Noord heeft voldoende zicht op de kwaliteit van de school, stuurt voldoende op kwaliteit en zorgt voor goede voorwaarden voor kwaliteitsverbetering en innovatie. Er zijn geen ernstige kwaliteitsrisico's. Het financieel beheer van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord is deugdelijk. De vereniging beschikt over voldoende middelen om de kwaliteitsontwikkeling van de school te stimuleren.

Jenaplanonderwijs Noord stuurt op kwaliteit en beheert de financiën goed.

2.1 Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en

ambitie. Vervolgens geven wij antwoorden op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

De Vereniging Jenaplanonderwijs bestaat uit één school met twee locaties met een gemeenschappelijk stelsel van kwaliteitszorg. We beoordelen dit stelsel als voldoende. Het afgelopen schooljaar hebben bestuur, team en directie zich gebogen over een nieuw schoolplan voor de periode 2017-2021. Dit heeft geleid tot een vijftal ontwikkeldoelen. De doelen hebben betrekking op de volgende thema's:

- Professionele cultuur
- Passend onderwijs
- Leerresultaten
- Moderne Jenaplanschool
- Ouders

Deze thema's hebben een vertaling naar jaarlijkse activiteiten in het schoolplan. Het huidige jaarplan van de school sluit erop aan. De directie informeert het bestuur regelmatig over de uitvoering van het jaarplan.

De zelfevaluatie van de school bestaat uit een jaarlijkse analyse van de leerlingenpopulatie en periodieke tevredenheidsonderzoeken bij de geledingen. Een periodieke externe audit zou de zelfevaluatie van de onderwijskwaliteit kunnen versterken. De school is het afgelopen jaar gestart met het formuleren van schooleigen doelen voor de leerresultaten en (half-)jaarlijkse evaluatie van leerresultaten op school- en locatieniveau. Deze ontwikkeling moet nog verder uitkristalliseren.

Hoewel de ontwikkeldoelen herkenbaar in het jaarplan terugkomen, kan het nog aan kracht winnen door bij sommige doelen specifiekere aan te geven wat het verwachte resultaat aan het eind van het schooljaar zal zijn.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

Na een periode van minder goed functioneren, heeft het bestuur een nieuwe directie aangesteld en is er met alle geledingen opnieuw

nagedacht over een goede organisatie. Betrokkenen zijn tevreden over de huidige aansturing en de organisatie. Een belangrijk uitgangspunt is "samen waar het kan". De sociale veiligheid in het team is gewaarborgd en de onderlinge samenwerking groeit. Er zijn werkgroepen ingesteld voor specifieke thema's. Binnenkort zullen de gewenste specialismen binnen het team opnieuw worden ingevuld. Leraren zijn trots op de eigen school en locatie. Dit is een mooie basis voor het uitbouwen van de onderwijskwaliteit.

Het bestuur van ouders heeft een samenstelling met gevarieerde expertise. Het heeft een belangrijk deel van beleidsvoorbereiding en -uitvoering gedelegeerd aan de schooldirectie, die nu op sterkte is. Het bestuur onderschrijft de code "Goed Bestuur", maar heeft moeite om het intern toezicht praktisch vorm te geven en het toezicht te onderscheiden van het bestuur. Het voornemen om een adviesraad in te richten voor de algemene ledenvergadering van de vereniging kan helpen, maar dat vraagt om een duidelijke taakstelling en positionering.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?

De kleinschaligheid en de verenigingsstructuur van Jenaplanonderwijs Noord bieden mogelijkheden voor een goede dialoog met de ouders. Dit speerpunt "ouders" in de ontwikkeldoelen heeft vanuit de school gezien handen en voeten gekregen. Ouders waarmee we hebben gesproken, zijn zeer tevreden over de schriftelijke, digitale en mondelinge informatieuitwisseling.

De meer formele communicatie in de schoolgids en het bestuurlijke jaarverslag kan echter nog beduidend beter. Ook bij het vorige inspectiebezoek is gewezen op de magere informatie in de schoolgids over de leerresultaten en de schoolontwikkeling. Het bestuurlijke jaarverslag geeft naast de verplichte jaarrekening vooral een beschrijvende blik op de kwaliteitsontwikkeling. Over de mate waarin gestelde doelen zijn bereikt, is de verslaggeving weinig helder. Ook ontbreekt een opvatting van het interne toezicht op de sturing en kwaliteitsontwikkeling.

2.2 Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid.

.....

Het nieuwe schoolplan heeft duidelijke doelen en de locaties werken er aan.

Financieel beheer	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financieel beheer

Op basis van de informatie uit het bestuursverslag en de beoordeling van de accountant stellen wij vast dat het bestuur voldoende geld heeft om het onderwijs nu en in de nabije toekomst te verzorgen, verstandig met zijn geld omgaat en zich bij het verkrijgen en het besteden van zijn geld houdt aan wet- en regelgeving. Wij beoordelen het financieel beheer dan ook als 'voldoende'.

Het perspectief van de Vereniging Jenaplanonderwijs Noord is gunstig. Naast een recente incidentele meevaller, verwacht het bestuur dat de verwachte stijging van het aantal leerlingen de financiële positie zal verstevigen.

Een formeel punt in het financieel beheer is dat het bestuursjaarverslag ten onrechte geen verantwoording van de intern toezichthouder bevat over de doelmatigheid van de besteding van middelen.

2.3 Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Het bestuurlijk jaarverslag bevat onvoldoende informatie over de resultaten van het onderwijs (art. 171, WPO)	Het eerstvolgende bestuurlijke jaarverslag biedt informatie over de mate waarin de gestelde (ontwikkel-)doelen zijn bereikt. Tevens spreekt de intern toezichthouder zich uit over de doelmatigheid van de inzet van middelen.	Kennisnemen van het bestuursjaarverslag 2017
De code "Goed Bestuur" is onvoldoende uitgewerkt voor het intern toezicht (art. 171, eerste lid, WPO)	In het eerstvolgend bestuurlijke jaarverslag doet de intern toezichthouder verslag van de wijze waarop dit toezicht is georganiseerd en de bevindingen over de toezichttaken.	Kennisnemen van het bestuursjaarverslag 2017
School		
De school verantwoordt zich in de schoolgids onvoldoende naar ouders over de leerresultaten en de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs (art.13, WPO)	In de eerstvolgende schoolgids (2018-2019) herstelt de school deze tekortkoming.	Kennisnemen van de schoolgids 2018-2019.

Het bestuur dient ervoor te zorgen dat het deze tekortkomingen herstelt. Het herstel hoeft het bestuur niet bij de inspectie te melden. Bij het eerstvolgende vierjaarlijks onderzoek beoordelen we opnieuw of het bestuur aan de deugdelijkheidseisen heeft voldaan.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

3.1 Jenaplanschool 't Vlot

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Zicht op ontwikkeling

De school heeft een systeem waarmee ze de ontwikkeling van de leerlingen volgt van de kleuters tot en met het laatste leerjaar. Bij de kleuters is weinig helder of leerlingen de doelen binnen een thema hebben behaald. Wel observeren de leraren systematisch de ontwikkeling halfjaarlijks. In hogere leerjaren vraagt het volgen van de taalontwikkeling vanuit de leerlijnen nog nadere uitwerking.

Bevindingen van leraren over de vorderingen komen terug op actiebladen en de weekplanning. Daarmee stemmen ze het onderwijs af op behaalde leerresultaten. De halfjaarlijkse genormeerde toetsen komen in de systematiek van groepsbesprekingen en de evaluatie van groepsplannen aan de orde. Als leerlingen stagneren in hun ontwikkeling vraagt dit soms een meer diepgaande analyse van onderliggende oorzaken dan nu plaatsvindt. Voor technisch lezen en rekenen biedt de school remediërende hulp buiten de groep aan. Voor andere leerproblemen zijn leerlingen aangewezen op specifieke hulp in de eigen groep. De school betreft ouders goed bij de hulpvragen van de leerling. Het is een goed idee om ook leerlingen zelf meer te betrekken bij de analyse en aanpak.

Didactisch handelen

Over het geheel genomen is het didactisch handelen op de school van voldoende kwaliteit. De kwaliteit waarmee dat gebeurt, wisselt echter. In de meeste lessen is sprake van een duidelijke organisatie met afspraken over uitgestelde aandacht en zelfstandig werken, zodat de leerlingen taakgericht aan het werk kunnen. In enkele lessen laat dit te wensen over.

De actieve betrokkenheid van leerlingen tijdens de uitleg is over het geheel genomen voldoende. Leraren nemen de inbreng van leerlingen serieus. Ze geven bovendien positieve feedback op de inspanningen van de leerlingen. De inhoudelijke feedback is vaak beperkt. De betrokkenheid van leerlingen bij de uitleg kan verder versterkt worden door de beurtverdeling meer te gebruiken om alle leerlingen tot nadenken te stimuleren.

De leraren spannen zich in om de leerstof duidelijk aan de leerlingen uit te leggen. In enkele lessen slagen ze daar minder goed in. Daarbij maakt het niet uit of het cursorische lessen per leerjaar zijn of lessen aan de hele stamgroep. Een duidelijk focus op wat leerlingen al weten, op het lesdoel van de instructie en de beste aanpak van de leerstof, kan bijdragen aan verbetering.

In veel lessen hebben we te weinig gezien van een goede afstemming van de uitleg op de verschillen tussen leerlingen. Vaak is de uitleg tamelijk klassikaal (leerjaar of stamgroep) en zou de leraar meer kunnen differentiëren. Betere leerlingen kunnen eerder aan de slag of meer op hun niveau worden aangesproken. Als leraren eerder controleren op begrip is er bovendien meer ruimte om leerlingen die dat nodig hebben, extra instructie te geven.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				

Sociale veiligheid

De uitvoering van het veiligheidsbeleid geeft aanleiding voor de goede beoordeling. De school heeft een geactualiseerd veiligheidsplan, dat voldoet aan de wettelijke eisen. Met regelmaat meet het team aan de hand van instrumenten hoe leerlingen de sfeer op school en de sociale veiligheid beleven. Leerlingen zeggen met plezier naar school te gaan en ouders bevestigen dat. Uit de laatste monitor blijkt dat in een enkel leerjaar de sociale veiligheid niet vanzelfsprekend is voor alle leerlingen. De school neemt gerichte initiatieven om dit te verbeteren.

Voor leerlingen gelden duidelijke groeps- en gedragsregels. De school werkt met een integraal programma voor het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het tegengaan van pesten en onveiligheid. Er zijn klassenvergaderingen, waarin leerlingen mee kunnen praten over allerlei onderwerpen van de groep en de school. Leraren gaan op een prettige manier met de leerlingen om en nemen hun inbreng serieus. 't Vlot besteedt in toenemende mate aandacht aan de verantwoordelijkheid van leerlingen voor het eigen leren.

4 . Reactie van het bestuur/de directie

"Het bestuur van Vereniging Jenaplanonderwijs Noord heeft kennisgenomen van het inspectierapport en kan zich vinden in de conclusies die de inspecteur trekt. De aanbeveling met betrekking tot het versterken van het intern toezicht past in de aanstelling van een adviesraad voor de vereniging en het bestuur verwacht dat daarmee het intern toezicht op het gewenste niveau is. De aanbevelingen met betrekking tot het concretiseren van doelen, het beschrijven van evaluatieprocessen en het versterken van de PDCA-structuur sluiten aan bij de ambities zoals geformuleerd in het strategisch meerjaren Schoolplan 2017-2021 en zullen verder geconcretiseerd worden in de volgende schooljaarplannen."

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060